

Thermae Palace Hotel
foto: Sandra Fouquet

Oostende

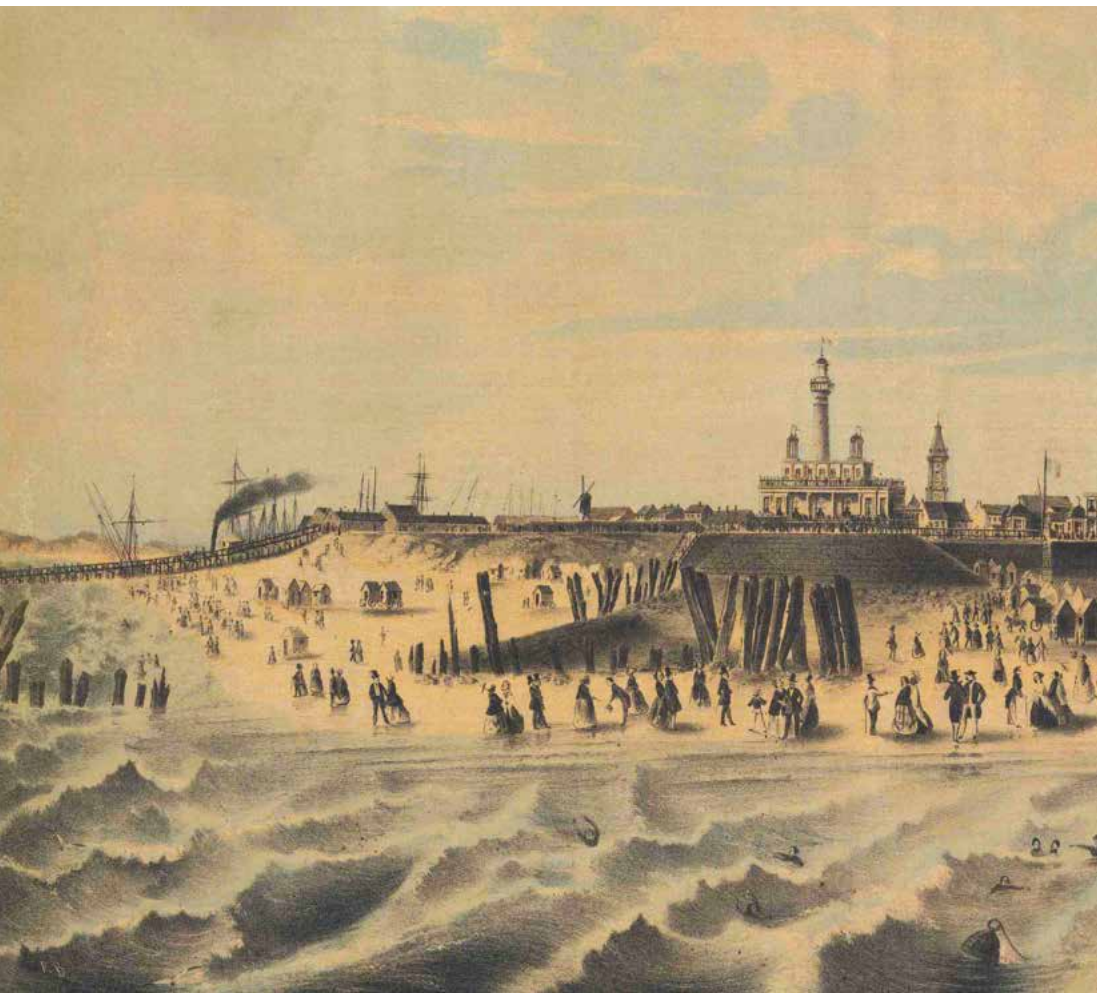
E E N S T A D S G I D S

Vijfde editie - 2025

Geschiedenis & erfgoed

Drie stadswandelingen

Toeristische informatie

Inhoud

WELKOM

Welkom in de Stad aan Zee	8
Wegwijs in deze gids	10

BEZIENSWAARDIGHEDEN

Tien hoogtepunten	12
Andere bezienswaardigheden	18

OOSTENDE VANDAAG

Schets van een stad	26
Ontstaan van de Vlaamse kustvlakte	38
Geschiedenis van de stad	41
Markante stadswijken	137
Oostendse kunstschilders	151
Oostende in de literatuur	158
Iconen van film, fotografie en muziek	167
Fauna en flora	170

DOEN

Wandeling 1: In het hart van de binnenstad	174
Wandeling 2: Leopold II en de belle époque	198
Wandeling 3: Een verkenning op Oosteroever	220
In de stadsparken	228
Industrieel erfgoed	240
Twee fietstochten in de omgeving	244
Toerisme Oostende: wandelingen en fietsroutes	249
Oostende met de kids	252
Bootexcursies, tochtjes per koets en toeristentreintje	255
Uitstapjes in de omgeving	255

TE GAST

Reizen en vervoer	258
Agenda van Oostende	259
Overnachten	262
Eten en drinken	262

Shopping	263
Muziek, theater, podiumkunsten en dans	265
Bad- en strandleven	265
Een mondje Oostends	265

OVER DEZE STADSGIDS

Lijst merkwaardig bouwkundig erfgoed	266
Lijst verdwenen historische sites	268
Beknopte bibliografie	272
Herkomst illustraties	274
Index straatnamen	276
Colofon	296

KAARTEN

Overzichtskaart	282
Kaartblad A1	284
Kaartblad A2	286
Kaartblad A3	288
Kaartblad B2	290
Kaartblad B3	292
Wijkenplan	137

Welkom in de Stad aan Zee

Oostende is zonder meer de enige Belgische badstad met grootstedelijke allure. Nergens anders langs onze kust is de combinatie van 'seaside' en 'city' aantrekkelijker dan hier.

Als geen ander verrast de Stad-aan-Zee haar gasten telkens weer met spectaculaire evenementen. In elk seizoen is er hier iets bijzonders te beleven. Net dat maakt Oostende zo onweerstaanbaar.

Oostende is ook dé Ensorstad. Kunst schilder James Ensor zette zijn stad op de artistieke wereldkaart.

In het interactief belevingscentrum wordt uitgebreid duiding gegeven bij de figuur en de leefwereld van Ensor. Daarnaast zijn er wisselende tentoonstellingen te zien met schilderijen van de grote meester.

Voor wie niet genoeg kan krijgen van kunst is er ook nog *Mu.ZEE*. Naast topstukken van Oostendse kunstenaars zoals Ensor, Spilliaert en Permeke heeft dit schitterende museum voor u een ongemeen rijke collectie in petto met nog meer grote namen.

Deze stadsgids nodigt u uit voor een verrassende ontdekkingstocht in Oostende. Vooraan vindt u onze selectie van tien hoogtepunten, aangevuld met een veertigtal interessante bezienswaardigheden.

Veel aandacht gaat uit naar de boeiende stadshistorie, de rijke cultuurschiedenis en de ruimtelijke evolutie van de stad.

Drie gedocumenteerde wandelingen brengen u langs bezienswaardigheden, fraaie belle-époquepanden en mooie plekjes. Twee bewegwijzerde fietstochten verkennen de wijde omgeving met onder meer de unieke *Historische Polders* en het schitterende natuurgebied van de *Oostendse Kreken*. In deze uitgave verneemt u ook meer over het brede aanbod aan wandelingen, fietsroutes, activiteiten en evenementen aangeboden door Toerisme Oostende.

Musea, erfgoed, evenementen, cultuur en muziekaanbod, shopping, trendy horeca en voortreffelijke logiesaccommodaties, en natuurlijk de zee en het strand: Oostende heeft het allemaal! In deze stadsgids vindt u heel wat tips voor een geslaagd verblijf.

Wegwijs in deze gids

SYMBOLEN

	tien hoogtepunten		betaalparking
	andere bezienswaardigheden		fietsverhuur
	verdwenen gebouwen en sites zie p. 268		tramhalte
	verdwenen vaart, spoorlijn, spui- kom zie p. 268		spoorstation
	politiekantoor		taxi
	bezienswaardigheid buiten wandelroute		toeristrentreintje
	historische landschapswijzer		opstap bootexcursie
	tekstverwijzing		koetsen
	toeristisch infokantoor		site niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers
	ziekenhuis		openbare toiletten

KAARTEN

Achteraan vindt u een overzichtskaart en gedeetailleerde kaartbladen.

Bij elk van de drie beschreven wandelingen is een kaartje met het parcours toegevoegd.

BEELDBANK

In deze uitgave wordt verwezen naar de digitale beeldbank www.beeldbankkusterfgoed.be. De vermelde referentienummers zijn met zorg gecontroleerd. Niettemin kan het voorkomen dat de beheerders van de beeldbank de referentienummers wijzigen na het verschijnen van deze uitgave. De referentienummers zijn spatiegevoelig. Indien u een bepaalde historische foto of kaart niet terugvindt, kunt u in de beeldbank zoeken via trefwoorden of via de zoekfilters van de beeldbank (selecteer Oostende, periode, soort bron, thema, enz.). Klik op de foto's om ze volledig te openen.

TERUG IN DE TIJD

In deze uitgave worden een groot aantal verdwenen gebouwen en historische sites vernoemd en beschreven. Deze zijn telkens voorzien van een nummer in een groen of geel vakje (zie verklaring symbolen). Via de lijst op **p. 268** kunt u vervolgens de vernoemde verdwenen gebouwen en sites lokaliseren in de actuele stad.

TRAJECTEN

- **Wandeling 1**
- **Wandeling 2**
- **Wandeling 3**
- **Fietstocht A**
- **Fietstocht B**

Spilliaertmonument
foto: Sandra Fouquet

Tien hoogtepunten

1 Albert I-Promenade: zeedijk

Albert I-Promenade

Op zomerse dagen stroomt de Albert I-Promenade vol met wandelaars, fietsers en liefhebbers van zonnige terrasjes. Hier krijgt u een weids zicht op de zee en het brede zandstrand. Centraal op de zeedijk situeert zich het Kursaal. Vanaf de Parijsstraat tot aan het einde van de Koninklijke Gaanderijen heet de zeedijk 'Koning Boudewijnpromenade'. De Venetiaanse Gaanderijen en de Koninklijke Gaanderijen herinneren aan Oostende als koninklijke zomerhoofdstad van koning Leopold II (1865-1909). Nabij het Zeeheldenplein sluit de Albert I-Promenade naadloos aan op de westelijke havendam van waaruit u een vrij uniek zicht krijgt op de havengeul en de stad.

2 Visserskaai: maritieme beleving

Visserskaai

De centrale attractie langs de Visserskaai is de Vistrap. In deze kleine overdekte marktplaats wordt dagverse vis verkocht. Het sappige dialect krijgt u er gratis bij. Verderop komt u langs het havenveer. De terrasjes aan het Vissersplein bieden een gezellige *couleur locale*. Langs de kaai liggen vissersboten aangemeerd. Tientallen kraampjes nodigen u uit om lekkernijen uit de zee te proeven. Nabij de Mercatorsluis kunt u een bezoek brengen aan de 0.129 Amandine; de voormalige vistreiler is nu een museumship over de IJslandvaart.

3 James Ensorhuis

Hoek Vlaanderenstraat / Van Iseghemlaan

Oostende is dé stad van kunstschilder James Ensor (1860-1949). Ensor werd hier geboren, bleef er zowat zijn hele leven wonen en vond er ook zijn laatste rustplaats in de schaduw van zijn geliefd Duinenkerkje te Mariakerke. Het bezoekerscentrum in de Vlaanderenstraat neemt u mee in de fascinerende leefwereld van de kunstschilder. Vijf kamers belichten elk een thema: Ensor en de wereld, het atelier van Ensor, Ensor en de maatschappij, de kritiek en ten slotte Ensor en de maskers. Verder zijn er wisselende tentoonstellingen te zien met werken uit zijn unieke grafische oeuvre. Het bezoekerscentrum sluit aan bij het voormalige woonhuis-atelier en is open sinds 2020. www.ensorstad.be

4 **Mu.ZEE, kunstmuseum aan zee** Romestraat 11 (sluiting 2025-2028: renovatie)

Het modernistische gebouw van architect Gaston Eysselinck (1907-1953) werd oorspronkelijk ontworpen als warenhuis. Hier is nu het schitterende kunstmuseum Mu.ZEE gevestigd. De collectie bestaat uit de gecombineerde verzamelingen van het stedelijk *Museum voor Schone Kunsten* en van het *Provinciaal Museum voor Moderne Kunst (PMMK)*. De ruggengraat van de rijke stadscollectie wordt gevormd door Oostendse meesters zoals James Ensor, Léon Spilliaert en Constant Permeke. Verder is er een imposante verzameling van Belgische schilderkunst te zien vanaf de romantiek tot het postimpressionisme. De uitgebreide collectie van de Provincie West-Vlaanderen biedt een overzicht van de Belgische moderne beeldende en schilderkunst. Expressionisme, abstracte kunst, surrealisme, CoBrA, hyperrealisme, popart en hedendaagse kunst passeren de revue.

www.muzeeb.be

5 **Oosteroever: aan de overkant** Hendrik Baelskaai en omgeving

Vanaf de Visserskaai steekt u met het veer gratis de havengeul over. Fietsen mogen ook kosteloos mee. Op Oosteroever verrijst een trendy nieuw stadsdeel met een imposante skyline. Torrenhoge flatgebouwen steken de nabije vuurtoren Lange Nelle naar de kroon. Hét hoogtepunt aan de overzijde is het gerestaureerde *Fort Napoleon* (1812), een parel van militaire vestingbouw. In de buurt van het oude fort zijn ook nog indrukwekkende bunkers te zien uit WO II. Aan het begin van de oostelijke havendam herinnert de scheepsboeg van *HMS Vindictive* aan de heldhaftige poging van de Royal Navy om de Duitse U-boten in hun basis te Oostende te blokkeren (10 mei 1918). Vanaf de oostelijke havendam krijgt u een enig uitzicht. Bij helder weer ziet u aan de horizon windmolens op zee. Oostende is de werkhaven bij uitstek voor de windmolenparken voor de Belgische kust.

www.visitoostende.be/nl/oosteroever

6 **Zeilschip Mercator: historische driemaster** Jan Piersplein

In 1964 werden louter omwille van toeristische promotie feestelijkheden opgezet rond '1000 jaar Oostende' (historisch fout). Hiervoor verhuisde het zeilschip Mercator tijdelijk uit haar thuishaven Antwerpen naar Oostende. Sinds 1965 ligt het zeilschip permanent afgemeerd voor het stadhuis. De driemaster werd ontworpen door de Belgische poolreiziger Adrien de Gerlache. Het schip deed van 1932 tot 1960 dienst als opleidingsschip voor kandidaat-officieren van de Belgische handelsvloot. De Mercator had een stevige reputatie als wedstrijdzeiler. Aan boord verneemt u alles over de meer dan 40 reizen die het schip maakte op de wereldzeeën. In 1936 bracht het schip het stoffelijk overschot van *Pater Damiaan* (1840-1889) terug naar België. Het schip is vernoemd naar de 16de-eeuwse Vlaamse cartograaf Gerard De Cremer, bekend onder zijn Latijnse alias Mercator.

www.zeilschipmercator.be

7 Kursaal: een iconische landmark

Van Iseghemlaan / Monacoplein

Met zijn modernistisch ontwerp won architect Léon Stynen (1899-1990) de architectuurwedstrijd die de stad kort na WO II uitschreef voor een nieuw Kursaal (1950-1953). Het iconische gebouw is wellicht de meest bekende *landmark* van Oostende. Naar oppervlakte is het Kursaal één van de grootste in zijn soort in Europa. Aan de oostelijke zijde bevindt zich het Casino. De mooiste zichten op dit imposante gebouw krijgt u vanaf het westelijke strand of frontaal van op het strandhoofd. De modernistische binnenzijde is meesterlijk gedecoreerd met onder meer werk van Paul Delvaux. Het programma van het Kursaal biedt voornamelijk muzikale shows en concerten in alle genres. De grote concertzaal biedt plaats aan ruim 2000 personen.

www.kursaalooostende.be

8 De Grote Post: cultuurtempel aan zee

Hendrik Serruyslaan 18a

Het voormalig hoofdpostgebouw van architect Gaston Eysselinck (1907-1953) is een icoon van het Belgische modernisme (1953). Het beeldhouwwerk *De communicatiemedie* van Jozef Cantré (1890-1957) domineert de voorgevel. Het gebouw werd in 2012 omgebouwd tot een schitterende cultuurtempel annex brasserie. Bewonder binnenin de nostalgische lokettenzaal. Medio juli tot begin augustus vormt *De Grote Post*, samen met het nabije Leopoldpark, het kloppende hart van het theaterfestival Theater Aan Zee (TAZ). www.degrotepost.be

9 Stadsmuseum

Langestraat 69

In dit museum maakt u uitgebreid kennis met de stadsgeschiedenis, het verhaal van de Oostendse zeevisserij, het harde vissersleven en aspecten van de lokale folklore. De enorme collectie vindt haar oorsprong in de verzameling van heemkring *De Plate*. Een bezoek is zeker de moeite waard.

In het museum vindt u o.a. oude documenten en kaarten, foto's en beeldmateriaal, scheepsmodellen en ook maquettes van verdwenen gebouwen. U leert er ook meer over bijzondere episodes zoals het Beleg van Oostende, de Oostendse Compagnie en de periode van Oostende Vrijhaven.

Napoleon Bonaparte overnachtte hier in 1798. Vanaf 1834 koos de eerste Belgische koning, Leopold I, samen met zijn gemalin Louise-Marie, dit statige herenhuis uit als koninklijke zomerresidentie. Via het belvédère, het kleine uitkijktorentje, keken de vorsten over de toenmalige stadswallen naar de zee. Koningin Louise-Marie overleed in dit huis op 11 oktober 1850 op 38-jarige leeftijd. Haar sterfkamer wordt intact bewaard als een ontroerend memoriaal.

Het museum schenkt verder ook aandacht aan de band tussen Oostende en het koningshuis inzonderheid aan Leopold II, weldoener van Oostende. www.stadsmuseumoostende.be

10 Atlantikwall Raversyde

Nieuwpoortsesteenweg 636 en Duinenweg 147

Atlantikwall Raversyde is letterlijk een buitenbeentje. Het provinciaal domein bevindt zich 6 kilometer westelijk van de stad.

De kern van het domein werd in 1902 aangekocht door koning Leopold II. Er werden toen paardenstallen gebouwd en een Noors Chalet (p.124). In 1906 werd een park met vijver aangelegd. Het Koninklijke Domein werd door koning Albert I en later door zijn zoon Prins Karel stelselmatig vergroot. Eerst in WO I maar vooral tijdens WO II bouwde de Duitse bezetter bunkers en kustbatterijen in het duinengebied. Na WO II nam Prins Karel intrek in het domein en breidde het park verder uit. In 1981 verkocht de prins het domein aan de Belgische Staat. Vanaf de jaren 1980 werd het domein door de Provincie West-Vlaanderen verdrievoudigd in oppervlakte. Eind jaren 1990 werd het zuidelijk deel heraangelegd met uitbouw van de archeologische site ANNO 1465 en een uitgestrekte attractieve parkzone van 50 ha met wandel- en fietspaden. Aan de oostzijde werd een natuurgebied met grasland, bos- en waterpartijen ingericht.

Batterij Aachen dateert uit WO I (1914-1918). De observatiebunker biedt een mooi panorama op de zee. Hier maakt u kennis met het *Marinekorps Flanders*. Deze Duitse eenheid hield tijdens WO I de kust bezet. Digitale beelden geven een goed beeld van de oorspronkelijke batterij.

Batterij Saltzwedel Neu dateert uit WO II. De batterij dankt haar naam aan duikbootcommandant Reinhold Saltzwedel uit WO I. De batterij werd in 1941-1942 uitgebouwd. Zij bestond uit een centrale observatie- en commandopost, vier geschutstellingen en twee bunkers met veldgeschut dat de flanken moest verdedigen. De batterij beschikte over luchtafweer en twee tot drie zoeklichten. Radarinstallaties waren er niet. De soldaten sliepen in personeelsbunkers en verbleven overdag in barakken. Deze bouwwerken werden onderling verbonden met loopgangen.

Artilleriestukken kregen opnieuw een plaats in de oude stellingen. De meeste van de structuren zijn nog aanwezig en open voor bezoek. Veel bunkers werden gerestaureerd en opnieuw ingericht met authentiek materiaal. Batterij *Saltzwedel Neu* behoort tot één van de best bewaarde onderdelen van de Duitse Atlantikwall uit WO II in Europa

Bij de ingang aan de zijde van de Duinenweg staat *Villa Goffinet*. Binnenin vindt u de collectie *Prins Karel* (1903-1983) met een aantal memorabilia over de prins. Tijdens de naoorlogse buitenlandse ballingschap van zijn broer koning Leopold III, van 1944 tot 1950, regeerde Prins Karel het koninkrijk als regent. Na de periode van de Koningskwestie kwam Leopolds zoon Boudewijn I op de troon.

Reeds rond 1930 had de jonge prins Karel interesse betoond in het duinendomein van zijn vader, koning Albert, dat hij in 1934 erfde. Hij en zijn goede vriend baron Goffinet richtten er elk een buitenverblijf in. Na WO II geraakt het domein in bezit van de Koninklijke Schenking. Prins Karel woonde er na zijn regentschap in een eenvoudig vissershuis waar hij actief was als kunstschilder. Medio de jaren 1970 verzette de prins zich tegen de geplande afbraak van de oorlogsbunkers.

Een derde collectie 'ANNO 1465' bevindt zich vlakbij de hoofdingang van het domein (Nieuwpoortsesteenweg 636). Deze archeologische site vertelt het verhaal van het verdwenen vissersdorp Walravensyde (zie p.43). Op de site werden gereconstrueerde middeleeuwse vissershuisen waarheidsgetrouw opgebouwd met opgegraven bakstenen van de oorspronkelijke nederzetting. Tijdens vakantieperiodes en erfgoeddagen zijn er geregeld 're-enactments' waarbij figuranten aspecten van het leven in de middeleeuwse vissersgemeenschap uitbeelden. www.raversyde.be

Andere bezienswaardigheden

11 Koninklijke Gaanderijen / Thermae Palace

Koning Boudewijnpromenade

Op vraag van koning Leopold II bouwde de Franse architect Charles Girault (1851-1932) in de periode 1902-1906 deze Koninklijke Gaanderijen. Het bouwwerk was bedoeld als prelude voor een nieuw groots koninklijk zomerpaleis. Door de dood van Leopold II kwam dat er nooit. De gaanderijen maakten het voor de koning mogelijk om, met de nodige beschutting, de afstand te voet af te leggen van zijn toenmalig Koninklijk Chalet tot aan de Wellingtonrenbaan. Het gebouw is 382 meter lang met aan beide zijden een paviljoen. In 1933 werd centraal op en achter deze gaanderijen het kuuroord annex hotel *Palais des Thermes* opgetrokken, vandaag het Thermae Palace Hotel.

WDL2 p. 208, 210

12 Monument voor Leopold II

Koninginnelaan / Koning Boudewijnpromenade

Dit monument voor Leopold II dateert van 1931. Het werd gebouwd in het midden van de drie arcaden die in 1906 waren opgetrokken om de vorst toe te laten vanaf zijn Koninklijk Chalet de dakpromenade te bereiken bovenop de Koninklijke Gaanderijen. Het monument werd ooit opgetrokken als verheerlijking van Leopold II als bouwheer en weldoener van Oostende en als stichter van de toenmalige Belgische kolonie Congo. Vandaag is het monument een stille getuige van de onmenselijke koloniale uitbuiting waarop eertijds de gulheid van Leopold II jegens Oostende steunde.

WDL2 p. 210

13 Venetiaanse Gaanderijen

Koning Boudewijnpromenade / Parijsstraat

In opdracht van Leopold II bouwde Henri Maquet (1839-1909) in 1900-1902 een neoclassicistische gaanderij in een L-vorm. Binnen de twee benen van de L werd aansluitend een achthoekige oranjerie opgetrokken. De stad Oostende kreeg het gebouw in bruikleen van de Koninklijke Schenking. Het wordt gebruikt voor culturele tentoonstellingen.

WDL2 p. 212

14 Villa Maritza

Albert I-Promenade 76

Op de zeedijk is de eclectische *Villa Maritza* (1885) het meest opvallende pand dat herinnert aan de periode van de belle époque (1880-1914). Zo moeten de fraaie gevels van de grand hotels en eclectische stadsvilla's op de zeedijk er uitgezien hebben. Ontdek nog meer eclectische stadsvilla's tijdens de wandeling *Leopold II en de belle époque*.

WDL2 p. 216

15 Kunstwerk Rock Strangers

Albert I-Promenade / Zeeheldenplein

Rock Strangers is een gigantische openluchtsculptuur in staal van kunstenaar Arne Quinze. Het werk werd opgesteld in het kader van kunsttriennale Beaufort. Het kreeg in 2012 een prominente plaats op de zeedijk.

WDL1 p. 190

16 Nationaal gedenkteken Zeelieden

Zeeheldenplein

Het nationaal gedenkteken voor de Zeelieden door beeldhouwer Willy Kreitz (1903-1982) eert alle Belgische vissers, matrozen, scheepsjongens en marinesoldaten die het leven lieten op zee. De zeeman boven kijkt trots en met vertrouwen naar de toekomst op zee. De treurende zeeman rouwt om zijn verloren makkers. Op de plaats van het monument stond voorheen de eerste vuurtoren (1771-1944).

WDL1 p. 191

17 Vistrap

Visserskaai / Nieuwstraat

De Vistrap is een stukje folklore. Het grootste deel van de visvangst werd voor rekening van de reders verkocht. Een klein persoonlijk deel mochten de vissers voor eigen rekening verkopen. Langs de stenen trap aan de kade brachten ze hun vangst aan wal. Daar ontstond een spontane verkoop. Later werd de kade wat uitgebreid voor een overdekt marktgebouw. Dat kreeg de naam: *Vistrap*. Hierdoor verdween de oorspronkelijke trap echter wat uit het oog.

U kunt de trap zien onderaan de kaai langs de noordzijde van het gebouw. Aan de Vistrap kunt u bijna elke dag verse zeevis en garnalen kopen. Recht tegenover de vistrap staat het borstbeeld van de Oostendse volkszangeres Lucy Loes. Zie p. 167

WDL1 p. 192

18 Havenveer

Visserskaai / Vissersplein

Gedurende een groot deel van het jaar kunt u vanaf de Visserskaai gratis overvaren naar Oosteroever. Fietsen meenemen is mogelijk. Na de overvaart moet u verplicht afstappen. De veerboot is geschikt voor rolstoelgebruikers. De dienstregeling kan wijzigen door weersomstandigheden of andere factoren.

WDL1 p. 192

19 0.129 Amandine

Visserskaai (zuid)

De 0.129 Amandine is een voormalige *midden-slagtreiler*. Sinds 2000 fungeert het als museumschip. Hier leert u alles over de verdwenen Belgische zeevisserij in IJslandse wateren. Via levendige scènes, compleet met machinegeluid en geuren, maakt u kennis met het leven aan boord. Rond de kiel van het vissersschip werd een boeiende museumruimte opgebouwd. Doorlopend wordt een film (1953) getoond over het harde leven aan boord van een IJslandvaarder.

WDL1 p. 196

20a Sint-Petrus- en -Pauluskerk**20b** Sint-Pieterstoren (Peperbusse)*St.-Petrus- en -Paulusplein / Sint-Pietersstraat*

De neogotische hoofdkerk (1905) werd ontworpen door de Brugse architect Louis Delacenserie op vraag van Leopold II. Achter het koor staat de herdenkingskapel met praalgraf voor Louise-Marie van Orléans, de eerste koningin der Belgen. De vorstin, moeder van Leopold II, overleed in 1850 op 38-jarige leeftijd in Oostende. Aan de achterzijde van de hoofdkerk staat de oude Sint-Pieterstoren. De solitaire kerktoren uit 1478 is het laatste restant van de oorspronkelijke 15de-eeuwse St.-Pieterskerk (1438). In 1896 brandde de kerk af. De toren bleef gespaard. De Oostendenaars noemen de toren *de Peperbusse* (de pepermolen) omwille van de zeshoekige vorm.

WDL1 p. 194

21 Japanse Tuin / Koningspark*Koningin Astridlaan oostelijk van Koninginnelaan*

In opdracht van Leopold II ontwierp de Franse architect Lainé in 1903 de tuinen van het Koninklijk Chalet. De open plantsoenen in Franse stijl evolueerden na WO II naar het Koningspark aansluitend op de nieuwe Koninklijke Villa. Op de plaats van het koninklijke zwembad uit de jaren 1960 werd in 2001 een Japanse tuin aangelegd.

p. 235

22 Koninklijke Villa*Albert I-Promenade / ingang Koningsstraat 79*

De voormalige Koninklijke Villa (1957) staat op de plaats van het verdwenen Koninklijk Chalet, de zomerresidentie van Leopold II. Sinds de jaren 1970 wordt de villa niet langer gebruikt door het koningshuis. Nadat de residentie een tijdlang in concessie gegeven werd als hotel-restaurant is het nu in gebruik als medisch hersteloord. Aan de westvleugel werd een eigentijdse verbouwing toegevoegd. Vanaf het voorlopig nog publiek toegankelijke panoramische terras krijgt u een schitterend uitzicht op de zee, het strand en de zeedijkpromenade.

WDL2 p. 211

23 Hippodroom Wellington*Troonstraat*

De paardenrenbaan werd in 1883 gebouwd op de resten van het Franse *Fort Royal* (1814). Na de nederlaag van Napoleon te Waterloo (1815) was het fort omgedoopt tot Fort Wellington. Tijdens de periode van de belle époque (1880-1914) was de renbaan, samen met het Kursaal, één van de voornaamste ontmoetingsplaatsen van het elitaire en mondaine Oostende. Tijdens het interbellum groeide de renbaan uit tot één van de meest bekende in Europa. In 1947 werd de door WO II getroffen infrastructuur gemoderniseerd. De koninklijke tribune draagt een vergulde kroon. In juli en augustus worden er elke maandagavond wedrennen gehouden. Het gebeuren op en rond de renbaan is een echte aanrader voor een bezoek.

WDL2 p. 207

24a Westelijke havendam**24b** Oostelijke havendam

Een wandeling op de twee havendammen biedt een uniek zicht op de stad en de havengeul. Beide strekdammen fungeren als golfbrekers en vergemakkelijken de haventoeegang voor de scheepvaart. Ze beschermen ook de haven en de stad tegen stormvloed. De westelijke dam dateert van 2012-2015. Op het einde van de dam staat het kunstwerk *Monument for a Wullok* (2018). De oostelijke dam werd aangelegd in 2009-2011.

WDL1 p. 190 en WDL3 p. 222